

Vlaamse overheid

**Ministerieel besluit tot
definitieve aanduiding van de ankerplaats Uitkerkse Polder
te Blankenberge, Zuienkerke en De Haan**

DE VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING,
DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, gewijzigd bij de decreten van 21 oktober 1997, 18 mei 1999, 8 december 2000, 21 december 2001, 19 juli 2002, 13 februari 2004 en 10 maart 2006;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van 15 oktober 2004, 23 december 2005, 19 mei 2006, 28 juni 2007 en 10 oktober 2007;

Gelet op het Ministerieel Besluit van 21 december 2006 tot voorlopige aanduiding van de ankerplaats Uitkerkse Polder;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 20 september 2007,

BESLUIT:

Artikel 1. Uitkerkse Polder te Blankenberge, Zuienkerke en De Haan wordt definitief aangeduid als ankerplaats overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, gewijzigd bij de decreten van 21 oktober 1997, 18 mei 1999, 8 december 2000, 21 december 2001, 19 juli 2002, 13 februari 2004 en 10 maart 2006.

Art. 2. § 1. Het algemeen belang dat de aanduiding verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

1° natuurwetenschappelijke waarde: deze ankerplaats bevat een bodemkundige, geologische en landschappelijke sequentie van strand, duinen en polders waarbij geomorfologische processen, in casu natuurlijke aangroei van duinen en verstuing van overdekte poldergronden, nog actief zijn. Het duin-poldermilieu kent een gevarieerde vegetatie, gebonden aan deze geomorfologische processen.

De Uitkerkse Polder wordt gecatalogeerd als "Oudland", een poldergebied dat door natuurlijke opslibbing en bijgevolg hogere ligging, vroeg ontgonnen is geworden door de mens. Het wordt gekenmerkt als een gaaf bewaarde bodemkundige en geologische structuur van geul- en poelgronden die het land- en bodemgebruik in historisch perspectief bepalen, waaronder langdurig graslandgebruik en een beperkt akkerareaal.

De uitgestrekte graslandcomplexen hebben een floristische rijkdom met een groot aandeel water- en moerasvegetaties, evenals vegetaties gebonden aan

zilde milieus. Op faunistisch vlak vormen ze broed-, pleister- en overwinteringsplaats voor weidevogels.

2° historische waarde: de Uitkerkse Polder wordt beschouwd als één van de best bewaarde historische "Oudlandpolders" in relatie tot gelijkaardige gebieden langs onze Vlaamse kust, door de gaafheid, herkenbaarheid en samenhang van landgebruik, het hydrografische netwerk, dijken, archeologische sites, relictten van middeleeuwse bewoning en het voorkomen van bouwkundig erfgoed. Het landgebruik wordt gekenmerkt door grote graslandcomplexen met microreliëf en verspreide akkers, in relatie tot de bodemkundige condities.

Daarnaast zorgt het historische netwerk van kanalen, grachten, sloten, laantjes en dijken voor de waterbeheersing en het landbouwgebruik (afwatering en bevoeiing). De Blankenbergse Vaart vormt de belangrijkste waterloop, die sinds de middeleeuwen in gebruik is voor waterbeheersing en als transportkanaal van goederen. De Blankenbergse Dijk dateert uit de middeleeuwen en was een onderdeel van een ruimer bedijkingsstelsel in de Vlaamse kustvlakte, dat bepalend geweest is voor de ontginning en ingebruikname van de polders. Hij vormt een goed herkenbare en brede infrastructuur, die in eerste instantie aangelegd is voor de waterbeheersing van de polder.

Het gebied is zeer rijk aan archeologische sites gaande van de Romeinse periode tot middeleeuwen; deze laatste gaan vaak terug op bewoningssites met walgracht wat typerend is voor die periode.

Het bouwkundig erfgoed betreft hoofdzakelijk landbouwkundig erfgoed dat een sterke historische relatie heeft met de ontginning en ingebruikname van de Uitkerkse Polder door de mens, en zowel grote hoeves als kleinere boerenarbeidershuisjes omvat. De dorpskern van Nieuwmunster en het gehucht St-Jan-op-de-Dijk vormen gaaf bewaarde landelijke bewoningssites. Verder treffen we in het gebied enkele militaire bouwwerken aan met historische waarde en kapelletjes.

Het huidige wegenpatroon vertoont een zeer grote gaafheid en gaat wellicht terug op de middeleeuwse situatie.

3° esthetische waarde: de visueel-landschappelijke sequentie van strand, duinen en polders is bewaard en geeft een sterke beleving van de wijldheid en uitgestrektheid. De harde fysieke barrière van Koninklijke Baan accentueert de grens van het duinenfront.

De Uitkerkse Polder wordt gekenmerkt door een open en vlak landschap met panoramische zichten naar kust, duinen en polders, én een authentiek landelijk karakter vanwege de lage bebouwingsgraad, onregelmatige percelering, grillige afwateringsstructuur en grote graslandcomplexen.

4° sociaal-culturele waarde: niet van toepassing

5° ruimtelijk-structurerende waarde: de ruimtelijk-structurerende waarde wordt bepaald door de visueel-ruimtelijke sequentie van strand, duinen naar polders, wat langs onze Vlaamse Kust zeldzaam geworden is en in deze dimensies uniek is op Vlaams niveau.

Daarnaast wordt de Uitkerkse Polder beschouwd als een zeldzaam en uniek "open ruimte" gebied langs de Vlaamse kust door zijn uitgestrektheid, openheid en de geringe mate van bebouwing. Op regionaal niveau vormt het een groot "open ruimte" gebied aan de rand van en gelegen tussen verstedelijkte kernen.

In functie van het waterbeheer en het wegenet vormen de Blankenbergse vaart en de Blankenbergse dijk belangrijke structuren in hun omgeving. Voor het landgebruik zijn dit in belangrijke mate de bodemkundige condities.

Het wegenpatroon in de Uitkerkse polder zorgt voor een ruimtelijke opdeling in dit uniforme en vlakke landschap door de geprofileerde ligging van de wegen ten aanzien van de omgeving.

De wegeninfrastructuur van de Koninklijke Baan vormt de markante grens tussen de duinen en de polders.

§ 2. De landschapskenmerken die typisch zijn voor de ankerplaats, met inbegrip van de ruimtelijke kenmerken die eigen zijn aan de waarden zijn de volgende:

- 1° strand tussen Blankenberge en Wenduine (De Haan):
  - a) zeer open landschap door weinig reliëfverschillen afwezigheid van begroeiing, en lage golfbrekers;
  - b) natuurlijk karakter door actieve geomorfologische processen (eolisch en marien) en door graduele, ongestoorde overgangen naar zee en naar duinen;
- 2° duinen tussen Blankenberge en Wenduine (De Haan):
  - a) relatief hoge ligging ten aanzien van de omgeving;
  - b) half open en natuurlijk landschap door graduele overgang van strand naar duinen, door de actieve geomorfologische processen en door de variatie in de vegetatie en de bedekkingsgraad;
  - c) harde grens tussen duinen en polder door wegeninfrastructuur
  - d) militair bouwkundig erfgoed nabij havenmonding:
    - 1) Blankenberge, Oude Wenduinse steenweg 3: Restant van steunpunt Blankenberghe Mole;
- 3° Uitkerkse Polder:
  - a) zeer open karakter met wijde en panoramische zichten. ;
  - b) grote en aaneengesloten graslandcomplexen met historisch relevant microreliëf, afgewisseld met verspreide of soms lijnvormige akkerlandstructuren;
  - c) sterk vertakt hydrografisch netwerk van kanalen, grachten en sloten, die de parcelering en wegenstructuur bepalen;
  - d) historisch wegenpatroon in de Uitkerkse polder bestaande uit landelijke wegen met kleinschalig karakter;
  - e) de Blankenbergse Dijk en de historische wegen liggen iets hoger dan de omgeving;
  - f) zeer lage bebouwingsdichtheid bestaande uit ofwel geconcentreerde bebouwing in kleine dorpen of gehuchten, ofwel sterk verspreide bebouwing, met aanwezigheid van divers bouwkundig erfgoed:
    - 1) dorpen of gehuchten:
      - i) Nieuwmunster:
        - (1) religieus erfgoed:
          - (a) Zuienkerke, Doelhofstraat z/n: St-Bartholomeuskerk;
          - (b) Zuienkerke, Doelhofstraat z/n: kapel;
        - (2) dorpswoningen:
          - (a) Zuienkerke, Doelhofstraat 30;
          - (b) Zuienkerke, Doelhofstraat 34;
          - (c) Zuienkerke, Doelhofstraat 40;
      - ii) St-Jan-op-De-Dijk:
        - (1) religieus erfgoed:
          - (a) Blankenberge (Uitkerke), Blankenbergse Dijk z/n: St-Job-kapel;
        - (2) landelijke bebouwing:
          - (a) Blankenberge, Blankenbergse Dijk 158;

- 2) verspreide bebouwing:
- i) grote hoeves:
    - (1) Blankenberge, Kuiperscheeweg 2: Hoeve Scheewege;
    - (2) Blankenberge, Scharebrugstraat 154: Hoeve Blauwe Duivekeet;
    - (3) Blankenberge, Blankenbergse Dijk 87: Hoeve Ter Meersen;
    - (4) Blankenberge, Blankenbergse Dijk 83: Hoeve 't Klokhof;
    - (5) Zuienkerke, Blankenbergse Dijk 19: Hof Ter Reye;
    - (6) Zuienkerke, Bruggesteeweg 2: Hoeve Claragoed;
    - (7) Zuienkerke, Bruggesteeweg 11: Hoeve Grote Hofstede;
    - (8) Zuienkerke, Bruggesteeweg 17: Hoeve 't Groot Baanhof;
    - (9) Zuienkerke, Copsweg 4: hoeve Groot Hof Mariemont;
    - (10) Zuienkerke, Vaartstraat 5: Hoeve Teghelrie;
  - ii) kleine landelijke bebouwing:
    - (1) Blankenberge, Hooistraat 10: Hoeve De Rode Poort;
  - iii) militair erfgoed:
    - (1) Blankenberge, Scharebrugstraat z/n: bunker;
  - iv) religieus erfgoed:
    - (1) Blankenberge, Scharebrugstraat z/n: Maantjes'kapelletje;
  - v) ander erfgoed:
    - (1) Zuienkerke, Bruggesteeweg 10: voormalige likeurstokerij;
- g) grote dichtheid aan gaaf bewaarde archeologische sites, relict en zones. Het gebied wordt daarom als archeologisch kwetsbaar beschouwd.

Art. 3. De aflijning van de ankerplaats op schaal 1/25.000 wordt weergegeven op het plan als bijlage.

Brussel,

20 NOV. 2007

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN